श्राद्धव्याख्याननिपोषोपत्र १८

Takshashila Project

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

ॐ नमः श्रीसामवेदाय ॥ ॐ अथ खल्वयमार्षः प्रदेशो भवत्यृषीणां
नामधेयगोत्रोपधारणं स्वर्ग्यं यशस्यं धन्यं पुण्यं पुत्र्यं पशव्यं ब्र
ह्मवर्चस्यं स्मार्तमायुष्यं जानकि प्रातराशिक मिथ्या च इतेतदप्येव
मा कुर्यादिदमुपधारयतः एकैकस्य त्वेव द्वैव्यं वर्षसहस्रमातिथिर्भव
त्यभिनंदितः प्रतिनंदितो मानितः पूजितस्ततः स्वाध्यायफलमुपजी
वत्यथापि ब्राह्मणं भवति यो ह वा अविदितार्षेयछंदोदैवतब्रा
ह्मणेन मंत्रेण याजयति वाध्यापयति वा स्थाणुं वर्छति गर्तं वाप ॥१॥
द्यते प्र वा मीयते पापीयान्भवति यातयामान्यस्य छंदांसि भव
न्त्यथ यो मंत्रे [illegible] वेद सर्वमायुरेति श्रेयान्भवत्ययातयामान्य
...तानि मंत्रे ... विद्याद्वीर्यां संस्था

Takshashila Project

नान्तवति स[...]नन्तवति ब्रह्मणः स्वर्गे लोके महीयते स मरंन्न
जायते वै पुनर्य एवं वेद तान्येतान्यार्षेयाणि यो धीते ब्राह्मणः पं
क्तिपवनोन्तवर्छीय एवं विद्स्यान्नमत्मे न्नयेत्लुं जीत तथा हौंयुत्री
रिध्यत तेजस्वी थात उपदेशा उमित्यैतपरमेष्ठिनः प्राजापत्यस्य
साम परमेष्ठिनो वा ब्राह्मणस्य ब्रह्मणो ब्रह्मवाचो वा सत्यं ॥ ६ ॥ साम
स्वर्ग्यस्य वा लोकस्य द्वारविवरणं देवानां वा कस्त्रयस्य वा वेदस्या
प्यायनमयातयामा स रसः ॥ ७ ॥ साम वासिष्ठो हिंकारः प्राजाप
त्यो गवां वा गायत्रं पौष्कलमाग्नेयं प्रथमायां वा यथादिष्टं गेयं
प्रथमतः स्वारे वा चतुरक्षरं द्वांते राहरपात्रस्तावर्उँकारांतोऽः
मा वेद्यं तस्तोभान्वाहं ह्रो वा ॥ १ ॥ जोतमस्य पर्कौ वन्तितः कश्यपस्य

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

बर्हिष्यंमध्यमः॥सौपर्णंचवैश्वमनसंचबृहद्बृहद्भानारद्वाजंबृहद्बृहद्भा
ग्नेयंबृहद्बृहद्भासोरः॥ओतर्ध्वाणित्रीण्येषांशनैर्वाशैरीषंवाशनैर्वा
न्तितःशैरीषंमध्यमः॥शैरीषंवोत्तरेसर्वाणिवाशनानिसर्वाणि
वाशैरीषाणीइन्द्रस्यसांवर्ग्यंवार्चन्द्वेसाकमश्वस्यशोनःशेपः
सामनीद्वाववत्सस्यकाण्वस्यसामनीद्वेअग्नेश्वार्षेयः॥स्तुमि
त्रस्यचवाध्र्यश्वेःस्वेसामवाध्र्यश्वस्यवानूपस्य॥२॥अग्नेःसंवर्गी
वैश्वमनसंचश्यानाश्मोष्ठीयेद्वेवैश्वामित्रंवाग्नेर्जराबोधीयं
द्विरूइन्द्रस्यवामारुतंवनार्गविद्वाशोनःश्यपेवंइन्द्रस्यवारवंतीयं ॥२
तृतीयः॥सर्वाणिवान्तार्ग्रेवाणिसर्वाणिवाशोनःशेपानिसर्वा
णिवावारवंतीयान्योर्वस्यविधारस्यस्यसामनीद्वेअग्नेर्वैग्नेवी

सामुद्रंसमुद्रस्यवावाससीअत्रेश्चासंगःप्रजापतेश्चनिधनका
मे॥३॥सैंधुक्षितानित्रीण्यग्नेर्द्वैरसीद्वेद्ववद्वामदेव्यंतृतीयंया
मोद्वअग्नेराद्यौद्वौद्वाविश्वमनसंचाग्नेश्चार्षेयं॥६॥सोमसामवागोप
वनंचसूर्यसामनीचक्रावंचवसुरोचिषःसूर्यवर्चसःसामनीद्वेव
सुरोचिषोवापारावतेःकाशीतवाकापोतेवावास्तुमंदेवागोरांगिरस
स्यसामनीद्वेगोतमस्यवामनाज्ये॥४॥भरद्वाजस्यापद्दावोद्वौग्ने
श्चौगवंतृतीयमग्नेर्वैश्वानरस्यत्रैशोकंयज्ञायज्ञीयंभरद्वाजस्यवा
कार्त्तयशंचकार्त्तवेशंवानामैधंचकार्त्तवेशंचैवभरद्वाजस्यपृश्निनी
द्वेउरोरांगिरसस्यसामगोतमस्यापोरुमज्ज्येद्वेपुरुमज्जस्यवांगिरस
स्यवैमंओजंओर्जमिंद्रस्यसामनीद्वेमांडवेवाभरद्वाजस्यगाधंगोताम

द्वेऽअग्नेरायुरग्नेर्हरसी द्वादर्शैश्चवसोद्धा॥५॥अग्नेराग्नेयद्वेगोतमस्यम
नाज्ये द्वादेवराजं चगाथिनस्याकौशिकस्यसामबार्हद्गुक्थे द्वापोरुमीढं
चकाएऔश्रवसंचप्रास्त्क एवं वादावार्दासंवासोकतवंचकाएवाद्वमान
वाद्वा॥६॥अग्नेश्चङ्गविरांबार्हस्पत्यंववसिष्ठस्यचवीकंविष्वईसश्यां
गिरसस्यसामेतवाध्वंचमनसस्यदोद्वः समंतानित्रीएयग्नेरकंव
सिष्ठस्यवारुणस्यद्वेवाम्नस्यचाविरवानसस्यसामांजिगस्यवादान
वस्य॥७॥श्यावाश्वंचउँषामरीचयौमंवाग्नेश्याषैयंकोत्संवायद्ध
मान रथिवाग्नेर्विश्वस्यसामनीद्वे ज्योत्याद्वएटतेवावामदव्यंवाराड्वावेश्च ॥३॥
ज्योतिषाद्वयामेद्वइंद्रस्याविराजेद्ववासिष्ठस्यवाजजापतेर्वाराशिमरा
मरा यैराशिनेवास्पातिंकरएवाव्यावनेवारोखंडिनेवन्चकेवा॥८॥श्येनश्च

श्यैनं वा स्यैत[illegible]श्यायनं वा प्रजापतेश्चैर्वोदासुष्यं वा उ
पोषं वा कौत्सं च काश्यपो द्वे हतावैराङ्गिरसस्य साम नरद्वाजस्य प्रास
दमग्नेर्वैश्वानरस्य पराद्वौ घृमत्रेर्वा ॥ ९ ॥ पार्थं च वृहद्वाग्नेयं यामं वा बृ
हच्चैवाग्नेयं वृहत्तस्यावाकौत्सुदस्य सामाग्नेर्यद्वा दिष्टीयाद्वयन्म ८ दिष्टी
य वाग्नेर्विशोविशीयमैडं वा शार्यं प्रजापतेश्चकनीनिके द्वे अत्रेर्वा औ
तर्वरोगं च कश्यपस्य च स्वयोनीन्द्रस्य वैन्द्रियमिन्द्रस्य वा प्रियं ॥ १० ॥ बा
र्हस्पत्यं वा स्तु ८ वद्धाङ्गिरसं यामं वासितं च्छ्वाप्ती साम वागस्त्यस्य
वरादौ घृम्मानवं च ॥ ११ ॥ तो दे ह्वा दे द्वैतमसानि त्रीणि सर्वाणि वा ते
दानि सर्वाणि वा दिर्घतमसानि श्यावाश्वस्य प्रहितो द्वौ प्रजापतेंश्च
धीयाद्व स्कष्च्यं वा स्वरेदुवां सदैवा साम नी वा प्रजापतेः सदोह विर्ह्वो

नानौ निधनानि सदः पूर्वे ८ द्वे विद्धाने उत्तरे चक्रुराद्धिं तिथ्य मदितेश्च सा
म वार्कजं न्नं वाग स्य स्यं वरा द्वौ ब्ह्ल ८ । सोमकृतवं च ह ह दाग्नेयी यं वाग
स्य स्य विवरा द्वौ ब्ह्णं ॥ १२ ॥ इंद्रस्य प्रम ८ हि ष्ठी या नि च चारि वा सिष्ठ
स्य वासिष्ठं वैश्वां ८ री यं भरद्वाजस्य वाजभृद्वाजाभृद्वाजौ वैत्र
मी यं वा सो न रा णि त्री णि पञ्च स्या सो न रस्य साम नी द्वे पथो वा
पञ्चस्य वा देवानीकं च जैतमं च साध्यं वाजमदग्नेश्च संवर्गो गस्य
स्य च रा द्वौ द्वे ॥ १३ ॥ रो ड्ढं ह मा गी य वो द्व अपि या मा गी य वं वारो
ड्ढं म मा गी य वं वि व स्व र्वा णि वा रो ड्रा णि स्व र्वा णि वा मा गी य वां स्य
स्वा मि र तो द्वा भ्रा त क द्वे ह्दि त न्व स्य पार्थ स्य साम नी द्वे वौ दा व सा वं ॥ १४ ॥
गिरस्य स स्यो न रं य सि ष्ठ स्या वा म्रो द्वा वि ज नां ब्रा सं द्वा र उ ता र ८
शा यों ता [illegible] सा मं गो बृ कं चा म्र स्र कं च गो री वि तं [illegible]

राणि त्रीणि ॥१४॥ सौपर्णानि त्रीणि शारुभ्रवेत सानि । वा विलं दसौ
पर्णी वि त्रीं हृतीय ८ ग्नाक त्नमानरद्व सवे ह्यतान्वे ह्रद्वं इंद्रस्य रोहित
कूलीये द्वे विश्वामित्रस्य वैंश्राण्याः सामनी द्वे इंद्रस्य च सहस्र बाद
वीयं धृषतोमारुतस्य सामनी भरद्वाजस्यादारसृद्द्वृषतश्चैव मारुत
स्य सामनी भरद्वाजस्य चिवकादारसृती ऐध्मवाहानि त्रीण्येध्मवाह
णि वा हे: पैद्वस्य साम हेध्मो वा पैद्वस्यापत्यस्य वा ॥१५॥ ए यंच
त्वा ठं वम्रू रुतं च सवे शाय ८ सिंधुसाम वाहा वि क्रते द्वे द्वा विङ्ह्
तो ह्वकाक्षीवतं वा चोषसं च भरद्वाजस्य मोदे द्वै द्वे दक्षिणि धनं वा वेन
याः ह्वर्वे भारद्वाजानि त्रीण्यर्षा णारणि वा सिंधुक्षितानि वा शाक्य
सामनी द्वे वार्षधरा हं ऊरुस्य प्रक्रोा को ह्वा ॥१६॥ अपण वो ह्वा सो

अवसेवाथमथेवामयाथेवासोमित्रेवाशैखंडिनेवाज्ञाष्ठीसाम
चष्टुरातिथ्याद्वपोवाद्वश्यावाम्याद्वप्रजापतेःसुतं॥रायिष्ठीयेद्व
सहोरयिष्ठीयेवाष्टाद्दोत्रीयंवासरसंवापांवानिधिःप्रजापतेश्च
निधनकाम॥सिंधुषामवारेववश्यवाजदाववृर्योवासोमापोषं
यगोऽजस्थीयंवा॥१०॥वितदृव्यानित्रीस्कौरयौनिधनंवेकांटंती
य॥शाक्यसामनीद्वगोरीवितेद्वशाक्यसामविवागोरीवितांवे
वसर्वाणिवाशाक्यसांवीणिसामानिसर्वाणिवागोरीवितानिक
एवद्वेगोरीविताद्वाख्यातकदेवटनीयंसोनित्रेद्वद्वद्ववादेवोदासंरती ॥५॥
य॥दिराणवेद्वाविणवेवाशाकरवर्णेविनयोःइर्वेमोदनेद्वचीकंवि
नयोऽर्वेमार्थनाणित्रीणिसिंधुक्षितानिवावाध्यस्थानि॥वाकोस्येदे

Takshashila Project

वंवाजेवाँदाशवाजवासोमोधा निनीरोइर्वीतिथानिवापोर्वातिथ
वादेवातिथंचमेधातियंवा॥२८॥आंगिरसानिनीरण्यपिवामाधुछं
सैक्रोंचंद्रतस्यनिधनंग्राजापद्रमाधुछंदसंवैववामात्रारोत्रीरोपै
यमेधानिवावियस्यानिवास्यानिवाझोद्रदमनानिवाजोरीवितोहुआ
पाल्लाख्रवाहावेरावापाल्लेवाकूपारेवापारबवेवाधुरोःसामनीहम
गोरीवितंद्रतीयंगोरीवितंवैववाः सामनीहमहावामदेव्यंद्र
तोयंवामदेव्यंविवंइस्यसत्रासाहीयोहुआजितस्यवाजितीवामदेव्यं
यास्विनोस्यसामगोतमसद्रवत्रइमस्विनोस्विवसामसोमसामवा
॥२९॥त्वाष्ट्रीसामवजे सामवसावित्र्यस्यसामायसस्यसामचक्षु
तिथ्याहुणोमेंद्रस्यंचमायेंद्रस्यसंवर्त्तेविसं ंगिरसस

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi

...नःशपंचच्यावनवाव्रतीचीनेडंचकाशीतं॥२०॥सोमित्रंचश्यावा
श्वचाशेरवंडिनंचावितरुव्यंचत्नारद्धाजंवारुणास्यवीचवितहव्यस्य
सामा॥सोत्नरंवासोत्नरंचवेवपाष्ठौहदेसाकमश्वंचधुरांवासाम॥
२१॥यामंवांगिरसंचहरिश्रीनिधनंवैरूपंवासितंवासिंधुषामवा
यमस्यार्कइंद्रस्यवा॥सोमित्रोहदइंद्रस्यवात्नयंकरंवाष्ठा॥सामच
पोषंवेंद्राण्याःसाम॥२२॥श्यावाश्वंचतारणंवावैरूपंचसोमि
त्रंचाकोत्संवातोत्नंचाश्रौतंवात्नीशवंचापोषंवेंद्रस्यचहुरपवि
...सोमित्रोहा॥२३॥कोत्स्येचोषसंचत्नारद्वाजंचाकोत्संचेवोषसंचै॥६॥
...वरुणायोश्वसंयोजनमृतुषामचविष्ठाश्वसाम॥२४॥कोत्सं
काश्यपंवाप्सरसंवाबार्हदुक्थोहा॥कोसानिविवत्रीण्याईसत्र

Takshashila Project.

नेद्वे अत्रीपादस्य बोदलस्य सामा महीयवं च ॥ २५ ॥ भरद्वाजस्या
र्को द्वा विंड्स्य वा भारद्वाजे द्वे सान्नेत द्वाश्येतं दृतीयं नाविकं च
जापतेश्चाग्नीवर्त्तेग्नीवर्त्तस्य वांगिरसस्य भागं वेंड्स्य वा नीर्ब
र्त्ती नोधसं पंचमं ॥ जोशे द्वे धानाके द्वे कालेयानि त्रीणि द्वे क
कालेयं विशां वतुर्थं मद्याकालेयं सुत्तमं ॥ ६ ॥ सर्वाणि विवकालेया
न्यांगिरे द्वे गोष्टंग द्वे दृष्टाम कं ॥ ७ ॥ क्रोचकं मेकं जमदग्नेरग्नीवर्त्ते
एकः ॥ कोल्मल बर्हिषे द्वे वसिष्ठस्य जनित्रे द्वे मेधातिथं वादेवा
तिथं वा ॥ २६ ॥ वैखानसं वापोरुहन्म नं च प्राकर्षं वा सात्य वचो
रिभारद्वाजानि करवद्वादशे द्वे अं ॥ द्वितीयं वा मारिणि त्री एयश्नागांगि वं
जो वेंड्स्य यश्नासीद्वे साधं वेन गोरु हारं ॥ ६ ॥ साधं वे वावि स्तूपसा

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

समीचीनप्राचीनेधंइंद्रस्यवायशसीयोनःस्तुवंचयातस्तुवंवात्राणि
त्रीणिवासिष्ठानिवावासिष्ठानित्रीण्यात्राणिवांगोरांजिरसस्य
सामनीद्वेगोतमस्यवामनाज्येयं॥२१॥ इंद्रस्यदृस्यणानित्रीणिइं
द्रायणानिवावाम्राणित्रीणिवरुणसामानित्रीणिप्रजापतेश्चव
षट्कारणिधनंध्रुवतोमारुतस्यसामसप्तश्रवसोविश्रवसःसत्य
श्रवसःश्रवसइतिचाख्यानांचत्वारिसामानीइंद्रस्यवासप्तशानानि
वाम्रपूर्वेवासिष्ठंतृतीयंवासिष्ठवापूर्वेवाम्रंतृतीयंस्वपसत्राजि
स्यसामनीद्वेअंजिगस्यवादानवस्याष्ठकारणिधनंकाण्वंमह ॥३॥
वष्टंत्तमानिनिधनंचकाण्वंमहावैष्टंभंचैवाम्नोषीगवंच॥२८॥
स्याआर्षेयब्राह्मणप्रथमःप्रपाठकः॥ ॥इंद्रस्यवर्षेहेकांछोतवे

१

Takshashila Project

ऽगतेवाकालेयशंवकार्त्तविशंवें॥ [illegible] द्रस्यवशारराः ८ आयंतीयं
चवामंत्रंवाद्गीलंवाशाक्लाणित्राणिवासिष्ठानिवावैयश्वानिवाश्वा
निवाशौल्कानिवासुम्नानिघर्म्नानिवापृष्ठानिवायौक्ताश्वानिवै
सामसामानिवाप्रजापतेश्चनिधनकामंमिंद्रस्यत्रियाणित्राणि
वसिष्ठस्यवेंद्रस्याविरूपाणित्राणिवसिस्यवा॥१॥पौरुहन्मनंच
प्राकर्षंवेंद्रस्यवात्तयंकरंकावषेवस्तूर्यसामवावैश्वदेवांद्वआन्नू
पवावाध्वर्यश्चेवाविरूपंचानिपातिथोद्वहृदतश्चाकौमुदस्यसामनीद्व
स्वर्ज्योतिर्निधनमुत्तरंवावश्चसामवामंत्राद्वआद्गीलंवा॥२॥गौरीवि
तश्चद्वितोद्विवासुकेवात्रोद्वगौरीवितांद्ववामदेव्यंवाश्विनोश्चसाम
ष्ठस्यजात्राणित्रीणिपजस्यवावासिष्ठस्यसप्तस्यवापाजस्य

व.

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

वियश्चं चैं इस्य व सहस्रायुतीयाद्व प्रजापतेर्वा महोविरा
येश्वैडारण्याः सामा॥३॥ सोमन्त्रं च गार्ग्य मदं च वाचस्य साम बार्हदुक्थं च
वा शुंचाने पातिथं वातोरश्मं व सं च चाक्षुष्मस्य सामा आदितस्य सामाजी
गर्त्तं च माधुच्छंदसं च॥४॥ उषसस्य सामाश्विनोस्य सामाश्विनोस्य सं
याजनमश्विनो श्चैव साम सोमसाम वाजमायवं च सप्तमुइस्य व चै
यमेधस्य सामं इस्या वैरूपाह्व वसिष्ठस्य वा विश्व देवं च पुरीषं वाथ
र्वणं॥५॥ प्राकर्षं च वासिष्ठस्य च निहवोऽन्तस्य मदस्य यो निनीहवे अ
क्षयोद्व पार्थं ह्वासोपसर्गं ह्ववास्य जागीत्रीणि लुब्धक वास्याप्रं चैं दूरी यां
यं महावास्य प्रमुक्त म॥६॥ सर्वाणि विववास्य जाणिणोसीवितं वावदे सेचं॥
तं च यामं वामहायामं च र्ल साम नीहवर्ज्ञानस्य वाबाहल्स्यं इस्य

Takshashila Project

र्वं तृतीयं॥ द्वा॥ इंद्रस्य त्सुरपाविणो द्वे स्योम [illegible] स्मा द्वे
तस्य सामनी द्वे घृतानस्य वा मारुतस्य सोमसामनी द्वे इंद्र वज्रे ध
न्न्क्षिमतः सूर्यवर्चसः सामनी द्वे वसिष्ठस्यांतु शौ॥ द्वे॥ कश्यप प
वा प्रातादो त्नारद्वाजं चा वैश्वदेवं पुरीषं वाथर्वणं॥ ७॥ आदित्य
सामनी द्वे तार्क्ष्य सामनी विंद्रस्य चत्वात्रैं याज्ञतुरं च वा त्तुरं वाध्व
ता मारुतस्य सामनी द्वे आत्रेयस्य समदस्य मादो द्वा गोतमस्य वा
न्नुतादो विश्वामित्र ८ सावित्राणि षट् तृतीपादस्य चा विरूपस्य [illegible] स्य
सामा महीयवं चा॥ ८॥ शोरवंडिने द्वा वैश्वे यां देवानामुद्व ८ शौयं तृ
तीयं ८ शो॥ रवंडिनानि चिवत्री स्या प्रादं ८ कृ ह्वे मलाव विश्वामित्रे द्वे
इंद्रस्य प्रियाणि वत्वारि वसिष्ठस्य वा गोतमं वे वां द्वितीय

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

ष्टसमदस्यवीकान्निवत्वारिवविष्ठस्यवाकूपारंवैश्वंहतीयंति
रश्च्यांगिरसस्यसामनीद्वातिरश्च्यैवावैश्वामित्रंद्वैकाएवत्वावैश्व
मित्रंचैवंद्रस्यस्तुद्धास्तुद्धीयेद्ववसिष्ठस्यवागोतमस्यराथिष्ठद्वे॥९॥
कोल्मलबर्हिषेद्वइंद्रस्यनानदंहतीयंनदतोवांगिरसस्यशाक
ह्तंचाकोल्मजबर्हिषावैवप्रजापतेर्मधुश्चुमधुश्चुंनिधनमुषस
श्चसामत्तारद्वाजंचाग्नेश्चदधिक्रंमाधुस्तंचमाधुछंदसंवा॥१०॥
वामदेव्यंचकाश्यपंवाभ्सरसंवाजैयमेधंबार्द्दुक्थंचाग्नेर्वैश्वामि
नरस्यसामनीद्वेशाकहतोद्ववरुणान्याःसामोपसंचदेवानांचरु॥
विरूवेर्वारोचनमरुत्साम्नोःसामनीद्वेस्वःपृश्निसामत्तृहरं॥११॥
[illegible]शैरवंद्विनेद[illegible]त्रेविं[illegible]होम[illegible]सा[illegible]तसाद[illegible]

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

णा॥णि वसिष्ठस्यैवेडस्यावैरूपा॥णि त्रीणि वसिष्ठस्य
वा॥ त्रासदस्यवैयासोन्नरोह्वसोमसामवेनयोः पूर्वं छ्वावा॥
सामनी ह्वैवरूणसामनी वैडस्यचश्येनाावैरूपं वच्योवनं वा॥
ड्स्य क्रोशानुक्रोशोह्वाकोस्यं तृतीयं वसिष्ठस्य वाक्रोशानि वै
दासो ह्वव ह्लितोः संयोजने ह्वर्उको निधनं वेनयोः पूर्वं ॰ हारिवर्णी
न चत्वारि त्रितानि चत्वारि सुराधसस्य प्रराधसस्यांगिरसयोस्त्री
णि सामानि मारुतं वैष्वं तृतीयं वैस्वमनसं सोमित्राणि त्रीणि वै
ककुत्तानि त्रीण्यो ह्नौनि यानानि त्रीण्यो ह्नौ रंध्राणि वा॥१३॥ घ्रय
स्य ब्रह्माजापत्यमह्नरं चाह्नारं वाभ्रयस्य ह्विवादेवोदासानि चत्वारीड
स्य सांवर्गे ह्व संवर्तस्य वांगिरस्योसे ह्नावैववयामं वाभ्रजापते दीर्घा

Takshashila Project

उर्व्यंभरद्वाजस्यचस्तु... ध्कराःदिव्यस्यापास्मिवैंद्रस्यावैराजेछं
वसिष्ठस्यवाप्रजापतेर्वासहोदिर्वंतमसोवा॥१४॥ इंद्रस्याक्राहव्य
ःशार्करेद्वेद्वह्नकंःसायवसानित्रीणिमरुतांधेनुमरुतांचसव
रीयकंःसिंधुषाममवैंद्रस्यान्तरेद्वेवसिष्ठस्यवावायोराछेराणि
ग्नीरण्यापिरस्यवाजेयमेधस्यप्रजापतेःसीदंतीयेद्वेपक्ष्यस्यासा
...रस्यसामनीद्वेपथोवापक्ष्यकस्यवासोनरेवासोम्वेवा॥
...रसमदस्यमादोद्वावानीकेद्वेआग्नीशवेद्वेबार्हद्गिरा
...ड्स्यचस्वाराज्यंकश्यपस्यचधृतश्चुयामंवामरुतांचस॥१०॥
सं...सामयायामोविवचैतानित्रीणिसोपर्णेद्वेलो
...यदास्त्रोतेनास्तो...मतेग... ...तरंःवावामव

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi

...च नि जाधी सत्र स्त्रैवसत्यवाअस्य
...स्य लोशं च यामं वां गिरसां वै च निधने घोगोर
...स सामा ८ हो मुवोवा ॥१७॥ इंद्रस्य संक्रमे द्वे वसिष्ठस्य वा 5
...व षाणि त्रीणि सर्वाणि वासोद्वे विषाणि बाकानि त्रीणि प्र
जापतेर्द्वे मं विधर्माणि च चारित्राणि गं च वाजिनां च साम प्रजापते वि
क विकनिकानि त्रीणि विकनिकद्विकानि वानिकविकद्विकानि व
ष्णिद्वे एट तेवावाजिनां चैव सामादित्यानां च पवित्रं ॥१८॥ इंद्रस्या
रद्वे वसिष्ठस्य वावासुमंदेद्वे काव षाणि त्रीणि प्रजापतेः श्लोका
श्लोकानि च चारि यावः सामनी द्वे मारुतं च माधुच्छंदसा मारुतं वै वो २
हद ८ शा उत्तरस्या ॥१९॥ धुरोः शाम्यो द्वे प्रजापतेस्त्यन्द्वे इंद्रैवा विश्वामित्र

Takshashila Project

स्यवार्षहर्द्दः प्रजापतेस्त्रिवृत्‌हूँ विश्वामित्रस्यावेवाल्पहर्द्दः प्रजापतेः
सांतनिके द्वे प्रजापतेर्द्धे न धर्म्मरणी द्वे उषसस्य साम भारद्वाजं चेंडस्य
वरातिभारद्वाजं विविषंडे चेंस्य विराजे द्वे वसिष्ठस्य वा प्रजापतेर्वा
विभ्रांशं वा साम॥नी॥२०॥प्रजापतेस्त्रिवाजजि[illegible]ङ्गिरसस्य सा
मनी द्वे प्रयस्यच्च प्राजापत्यमहायैं च रेवद्वाजस्तुरं वा विवयामरुत
स्य साम भरद्वाज विषमाणि त्रीण्येन्च कानि वा सिंधुक्षितानि वा
[illegible]त्रयसाम भारद्वाजे द्वे पारुच्छेपे वा ग्नेविश्वानरस्य राज्ञो
[illegible]स्याश्च वा वन्हथसामावेनयोः ह्रवंह्रिवर्ग्यसामोत्तरामे ११
[illegible]रेगं वा नाकं तस्य षतस्त्र पावमानअद्दो रंध्रोवा
[illegible]गयाः [illegible] रावे द्वे प्रजापते हूँ [illegible] दो

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

द्वायेद्वेइंद्रस्याः श्यैवसामामहीयवंवाजिग सुरूपाद्धंजाम

स्योद्वस दिदितंचवसिष्ठस्यच शाकुलेयैंजमदग्नेश्च गंन्तीर

दितंचैवसोमसामानीवास्तुवन्तीर्यवंविश्वदेवद्वेइंद्रसाम

यो क्राश्चद्वैनासंचसोमसामष्टंचेद्वेपाष्ठौयप्राजापत्यंच

सामाचैवनासंवैवप्राजापत्यंचैवाध्यर्द्धेडंवासोमसामविष्टं

द्वपाष्ठौदद्वविष्टंमंवैवद्रुत्वकविष्टन्तंवापाष्ठौदंवैवा

धीयंवेंद्रसामचविश्वदेवद्वेआग्नेयद्वविश्वदेवंचैवाग्नेय

रोशवानिचत्वारिव्यावनानिचत्वारिप्राजापत्यद्वविदन्चतानि

त्वारिरजेरांगिरसस्यपदस्तोमस्तोद्वावोर्स्तीयवेद्वे॥२२॥

द्वासोच्चवेवंद्रस्यदृष्टकानित्रीणिदेवानांवषास्तोक

मंबभ्रोःकौंल्यस्यसामानित्रीणिबभ्रोःकार्णीवरास्य
द्वारटतेवावसिष्ठस्यजनित्रेद्वेमरुतांचक्रीडावासंक्रीडः॥
डावात्रयअशनं॥२३॥यामानित्रीणिदेवानांवर्षीणांवार्षेयम्
ममंकतेश्यावरूपस्यसैंध्यसामोशनेद्वेदेवानांवर्षीणांवार्षेयंइ
सोमसामचकाक्षेद्वेविश्वदेवाद्वेसोमसामावेनयोःश्रवंढःस्व
मोतन्नमिंद्रस्यववाचेद्वे॥६॥सोमसामानिचिवत्रीणिजारद्वाजंव॥
घाषीहरंवाशींनित्रीणीइन्द्रस्यावरूपेद्वेतरंतस्यचावेदद्वास्वःसा
सोमसामसूर्यसामचदार्ढच्युतानित्रीणीइन्द्रस्यचद्वेकेषाम्
वाम्हंवायास्यंवायासोमीयंवासोमसामवाग्नेयंवाया येस्व
रद्वाजंचा॥२५॥इत्यार्षेयब्राह्मणेद्वितीयःपाठकः॥श्रीकृष्णार

Takshashila Project

आयास्यं मांडवं च वासिष्ठस्यापदासे द्वे सोमसामा वैनयोरुत्तरमा
यास्यं त्वैवमांडवं चैवोद्दंश्च प्राजापत्यमायास्यं त्वैवक एव रथंतरमा
यास्यं त्वैव तिरश्चीननिधनं प्रजापतेः सदोविशीयं जमदग्नेः स्ववा ५
सिनी द्वे वसिष्ठस्य ह्वोग्नेरोरवमिंद्रस्यायोधाजयं युधाजे वां
गिरसस्य युधाजीवस्य वा विश्वामित्रस्येंद्रस्याछिद्रं वासिष्ठं द्वे
वसिष्ठस्य वात्तारहाजे द्वे आग्नीशवे द्वे मांडवे द्वे त्रेंगिरसामत्रो
वासपरिवाससी द्वे वैणासोमक्रतवीये द्वे मांडवं वैनयोरुत्तरं
प्रजापतेर्गृहौ द्वे हौ कश्यपस्य वा प्रतोदावंगिरसां गोष्ठाउ ७ं स्विनी
द्वे मद्रावारोरवं च मद्रायाधाजयं वा श्यावाश्वानि ह्रो चेरि सोमसामानि वा
ग्नेयं वाग्नेवैत्रिरोधनं कौत्सं वा यज्ञसारथि वाग्नेर्वैश्वानरस्य साम

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Malviya, New Delhi.

नीद्वेद्विदंकारंवावामदेव्यंद्वितीयमंगिरसांश्रौचास्येध निधेध्मसोम
सामानिषडाश्यानिवानिवाविष्णोरयमणीद्वेविष्णवेवांगिरसानित्री
ण्योद्स्लोकानियानानित्रीण्योद्स्लोरंध्रौणिवाग्नेयानित्रीणिक्रुध्य
संवत्सोपामवासिष्ठस्यवापिप्पल्योद्स्लानियानंत्वोद्स्लोरंध्रवाप्र
जापतेश्चवाजजिद्वेश्चदेवाद्वेइंडसामनीद्वेस्वः पृष्ठंवांगिरसमिं
इसामानित्रीणिसोमसामनीचस्वः पृष्ठंचैवांगिरसं सोमसा प्र
नीविश्वदेवानांवपवित्रमादित्यानांवा॥२॥अथशनेःपृष्ठस्यवज्रान
स्यानीवत्तैद्वाविशनेविश्वसर्वाणिविशनानिवाजसनीद्वेवाज २३॥
जितीद्वेवाराहंवोत्तरं सर्वाणिविश्ववाराहाण्यंगिरसां संक्रोश
स्यः सामस्तुरसीद्वेसामसरसेवावैणोविशालेद्वेगोतमस्यतं

वातंत्रे द्वे अगस्त्यस्य यामे के द्वे इंद्रस्य वा रवंतीये द्वे मरुतां वा काल
कांके दे ज्या क्रा ळे वा वासिष्ठान्याष्टे वासिष्ठस्य जानित्रे द्वे आंगिर
सां व्रतो पाद्धे वासिष्ठस्य वा संपा वेयत्वे च सोम सामनी वैषं व मा
धुछंदसं वा राजस्सस्याधिरथीया नित्री एयास्सुरथीयानि वा वे
श्वज्योतिषा त्रि स्त्री णि वा यः सामनी द्वे दाशस्पत्ये द्वे कश्यपस्य च
शोत्तनं दाशस्पत्यानि वैवचत्वारि स्तोमा नित्री णि अं के वां गिरस
स्याग्नेर्विश्वानरस्य सामान्याग्नं च वासिष्ठं वापांच साम ॥ ३ ॥ नूध
स्यैलस्य वामदेवस्य प्रेंखौ द्वे महाकार्त्तयशं च कार्त्ते वैशं वो द्वे स
त्वनं च स्यावाश्वं वांधीगवं च्यावकौ द्वौ नित्रीणि सोम सामानि वा ली
श्री सामनी च वासिष्ठं च ४ त्याष्ट्री साम च वासिष्ठं च चाष्ट्री सामनी

वैववासिष्ठंवैवक्रौंचेद्वेसोमसामानित्रीणिक्रौंचंवैवसोमसा
मवैवांगिरसानित्रीणित्रियमेधानिवाजृस्यमदस्यस्तूकानि
चचारिवसिष्ठस्यवाकूपारंवैरूपंचनृगस्ययासाम॥४॥
कावंवाजसनीद्वेकावंवैनयोःपूर्वेवाजजितीद्वेकावंवैवाणि
रसानिएकद्वद्वेआंत्नागैवंप्रथम६सामराजमुत्तम७साम
राजानिवैवत्रीणिसिमानांवैवांनिवेधवत्तामंवासिष्ठंलो
शोद्वेपुरवच्छन्तार्य्यैवंवैरूपस्यचतंत्र्यामंपंचमंदासशिरसीद्वे
दाससरस्वैवायामानित्रीणिमरुतांधेन्विंद्रस्यापामीवनीद्वे ॥१४॥
वायोर्वान्निकंदुत्तरंयामानिवैवत्रीणिमरुतांवैवधेन्वंजतो
वंजतःसमंजतहृतिक्राद्वीवतांत्रीणि[illegible]सामानिराज्ञीणिसादि

Takshashila Project

त्यस्यार्कौत्सुष्योर्द्वा ॥ २५ ॥ वासिष्ठपदे द्वे वासिष्ठस्यानुपदे द्वे ऽपि वा
य पदं वानुपदं पदं चैव वानुपदं चैव वा पौष्कलं पंच मानि त्रिराणि पंच वा शो
क्तानि पंच कार्ष्णश्रवसानि त्रीणि वा च॥ सामनी द्वे इंद्र सामनी मरु दृ
वा तां प्रैंखा वा वासिष्ठस्य प्राजापत्ये द्वे विश्वेदेवा वैंद्रस्य स्तु ज्ञाने द्वे द्वे
ति द्वे ज्योतिषे वा प्रजापतेरातीषाद्ये द्वे सोमसामानि चत्वारि सोम दि
स्य यशा ६ सि त्रीणि नारद्वाजं वा ॥ ३३ ॥ वासिष्ठं च सफं च वासिष्ठं चै
व सफं चैव त्रिराणि चत्वारि कार्ष्णश्रवसानि त्रीणि वा च॥ सामानि
त्रीणि कौल्मलबर्हिषे द्वे शंकु रेतीय ६ सीदंतीयं वा कौल्मल
बर्हिषाणि चैव त्रीणि नद्यौरेजस्य नो मनी द्वे प्रजापते वा दीर्घं सो
म सामानि त्रीणि रातोष्माणि चत्वारि शातोक्षानि वा गायत्र पार्श्वं

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

वसंतनिचसोमसामानिविवत्राणि ॥७॥ अथारण्यगानेस्यऋषय ॥
आष्टौ विरूपं एणं जस्य विरूपं ऋस्याच बृहद्दोपशापं चानिधनं चव
एणिधनं चसप्तनिधनं चाष्टानिधनं चद्वादशनिधनं चपुष्पं वांत
रिक्षे ह्व अरिष्टे ह्व आहरिता ह्व ॥८॥ वरुणस्य देवस्थानं बृहद्देवस्था
न मिरायेरिणो ह्व आंगिरसो ह्व बार्हस्पत्यं नारद्वाजं चाथर्वणं च ब
नारद्वसंवं च बृहती वामदेव्या ह्व भरद्वाजस्य बृहत ॥९॥ वसिष्ठज
मदग्न्योरार्कौ ह्वावगस्त्यजमदग्न्यो वीस्याशिरामर्कौ दीर्घतमस
सोर्कौ मरुतामर्कौ ह्वा स७ स्तोत्रौ वा तु रोग्नेरर्कः प्रजापतेर्याकौ ॥ १४
इंद्रस्यार्कौ ह्वा त्रिष्टुभां वार्कौ शिरसार्कं ग्रीवास्थ वरुणगोतमयो
रर्कौ र्कपुष्पा ह्व ॥१०॥ अग्नेर्वैश्वानरस्य त्रीण्याज्यदोहानि न्याविदोह

न्याच्यादोह्नानिवाप्रजापतेर्वाविङ्गावाविश्वामित्रस्यवारुद्रस्यत्र
यस्त्रछन्नारैवताविराजःशाक्वरद्वतीङ्स्यैत्रेयातीछंगाथापर॰।राज्ञो
वासवःपार्जन्यावैश्वदेवावाप्राजापत्यश्चत्वारःपदस्तोन्नागतमा
वावैश्वामित्रावैङ्गाग्नावा॥११॥दशास॰सप्पाणिमह्नासप्पाणि
सप्पसामानिवाथापरमग्नेश्चपृथिव्याश्चवायोश्चांतरिक्षस्यवा
दित्यस्यचदिवश्चापांचसमुद्रस्यचमांडवोह्वअथापरंब्राह्मवाणि
वचारिपावमानानिचचारिदिशा॰स॰सप्पोह्व॥१२॥त्रिषंधिच
यज्ञसारथिवदृषाष्कचेकदृशंचंविङ्थंवान्नात्ध्यंचारैवताह्व
रेवत्यावाशाक्वरवर्यंचनित्यवत्साश्चवासिष्ठस्यचरथंतरंजमदग्ने
श्चसप्तहंपंचपाविमंतिमह्नासामानिशर्वस्यप्रथमोत्तमेरुद्रस्यत्र

Takshashila Project

एषधापरमष्टेर्ह्रै॥सीद्बेर्तुरस्यद्दरसीद्बेमृत्रोर्द्दर:पंचम[illegible]मठसाम
नीवात्रिकाछेनोकानाठशांतिरुत्तमंपंचनिधनंवामदेव्यमिंद्रस्य
मह्याविर्जेरोवसिष्ठस्यवाग्नेस्त्रियठसर्पसामक्रन्नोष्ठवास्व
र्ग्यंठसेत्तुषामएुरुयगतिर्वाविशोकंवा॥१३॥वसिष्ठस्यप्राणा
पानोद्वाविंद्रास्योंन्योद्वाप्रजापातर्डतपाद्वोद्वावहोरात्रयोर्वैद्ध
रण्याउच्चजराद्युणीह्वदस्पतेर्बजनिदीद्वेइंद्रस्यवोद्विहनयो:
र्वृ॥१४॥नर्ग्रयशसीद्वेयामिद्वुवर्म्मतन्द्धेप्रजापतेस्त्रीणिवद्ध
ठबित्रीणिवार्बाहराणि॥१५॥छ्रेतोद्वाछ्रोगतेवातास्पंद्रद्वतासि
द्वेवातोरम्नवसोद्वाधन्नुपयसीद्वेस्वर्ज्योतिर्बाद्वे॥१६॥यएवापाद्धे
द्वेआयुर्नवस्तोन्नाद्वराग्रोवाजीयब[illegible]र्ह्रिजिरोद्वसंवर्त्तिपार्थुरश्मेद्वे ॥१५

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi

Takshashila Project

श्यनर्षयके द्वे ॥१८॥ इविराविप्पर्द्धसद्धियाममाधुछंदसोद्ववष्ठश
फोद्वौस्तुकवंडद्ववायोः षद्धराणिपराणिवास्पराणिवापारण्ण
निवानंख्यानिवादिख्यानिवास्वर्ग्याणिवास्वर्गस्यलोकस्यज
मनानिवाविष्णोः स्त्रीणिस्वरीयाः सिपंचानुगानं क्षनुगानंच
उरनुगानं ॥१९॥ वाचोव्रतेद्वेशशस्यकश्चिशायस्यव्रतः सत्रस्य
ङ्किप्रजापतेः प्रतिष्ठाव्याहृतीश्चपरमेष्ठिनः प्राजापत्यस्यव्रतंब्र
स्सस्यचांगिरसस्यव्रतः सोमव्रतेद्वे ॥२०॥ नरद्वाजस्यव्रतंन्नर
ह्याजिनोव्रतंयमव्रतेद्वेअंगिरसांचोत्तरमथ्विनोव्रतेद्वेगवांव्रात
कश्यपव्रतेद्वे ॥२१॥ अंगिरसांव्रतेद्वे अपांव्रतेद्वे अहोरात्रयोव्रती
द्वेसंक्रः पूर्वः रात्रेरुत्तरंविष्णोर्व्रतंविश्वेषांदेवानांव्रतंनास्ति४

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

तीद्वा॥२२॥इंद्रस्यसंजयमगस्त्यस्ययशःप्रजापतस्त्रयोस्त्व ठं२
स्यंमितचतुस्त्रिंठंशास्यंमितेद्विजमदग्नेर्व्रतंस्युग्यंचदशस्तोत्तमिं
द्रस्यचवार्चघ्नंप्रजापतेस्त्याष्टानिधनमिंद्रस्यराजनारोहिणेहरौ
हिणेविकर्षेर्वैराजनंधर्मस्यारोहिणं॥२३॥अग्नेरिलांदंपंचानु
गानमिरान्नंवाचीरिणदेवानांव्रतानिदेवस्यवारोडेपूर्वेविश्व
देवंतृतीयंविश्वदेवेवाश्वैरोडंतृतीयमृतुष्ठायज्ञायज्ञीयम
जितस्यजितिःसामव्रतंदीर्घतमसस्त्यव्रतं॥२४॥द्विपुरुषव्रतेपं
चानुगानंचैकानुगानंचत्वारिलोकानांव्रतानिदेवोस्यतरिक्षस्य॥२७।
पृथिव्याइडस्थापरंद्यावापृथिव्योर्विपरीतेस्वश्यंस्यसामव्रतंवा
॥२५॥दिशांव्रतंदशानुगानं॥२६॥कश्यपव्रतंदशानुगानंकश्य

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi

स्यावाद्वितीयंप्रजापतेर्हृदयंवैपं[illegible]मिडानां संहारः षष्ठः क
स्यपङ्क्तिश्छंदशमंप्राग्दशमाङ्गवंव्रतेनिद्रवान्तींद्विनीवोद्वावनद्रु
ह्रतेवा ॥ २७ ॥ अग्नेर्व्रतंवायोश्चव्रतंमहावैश्वानरव्रतंद्वस्सूर्यस्य
त्वाजान्त्राजेह्ववायोर्विकर्णन्तासोद्वमृष्ट्याविंडंमहादिवाकीर्यं
सोर्यंवादशानुगानंतस्याशिरश्चग्रीवाश्चस्कंधकीकासोचतुरीवा
णिंवपाद्दोचात्मावोरूवतुश्छंवितस्सामस्तुपर्णमित्युराचक्षते ॥ २८ ॥
आदित्यव्रतमेकविंशंत्यनुगानंशांडिलीपुत्रोद्वाविंशतिरिति
काण्वायनीपुत्रोविश्वदेवाःसामिरयाःसंशानानित्तवदित्ये[illegible]कवि
त्वंदेवानामंतरितिद्वयोरपरंगंधर्वाप्सरसामानंदप्रतिनेदो [illegible] सो
यौतीषगद्वंद्वस्यवसधस्त्वंमरुतांत्तिःप्रजापतेस्त्रि[illegible]

र्पाणां वार्बुदस्य वा सर्पस्य वर्मरोचनमिंद्रस्य वा याः
वाणादिपित्र्यमंहुरं विकंल्पिकं तन्मित्रावरुणयोस्य ह्नुरिच्छ
त्वं नं तदेव केह्नितीयातीयंगस्तन्मित्रावरुणयोः श्रोत्र मिच्छा ह्नोत्र
ह्नुस्य तदेव केहतीयातीयंगस्तोंदिंद्रस्याशिर इत्यानह्न तत्राप्दिद्य
स्यान्नयं तदादित्यात्मेच्छा वसतामें ह्रो महानाम्नः प्रजापतेर्वा वि
स्त्रा वा विश्वामित्रस्य वा सिमा वा महत्रा वा शार्क्वर्यो वा शाक्वर्यो वा ॥ र
इत्यार्षेयब्राह्मणे तृतीयः प्रपाठकः ॥ समाप्तः ॥ स्वस्ति संवत् १७१६ वर्षे
इत्यार्षेयब्राह्मणे ... त्यंतरनागरज्ञातीय
विराम शुदि ... वोत्र ... केन्यालीवास्तव्यं ... त्यंतरनागरज्ञायपी
पाठि शिवरामसुत अनंतरामस्य ... कृष्णपुठनार्थं ॥ पेटलाइवास्तव्य
पाठि ... वीनाकुल ... सुतदेव ... पर्यालिखित ॥ श्रीरस्तु